

ב. במקדש ראשון.

לדברי הכל, היה **כותל בעובי אמה** מפריד בין הקדש לבין קדש הקדשים, והוא היה נקרא אמה טרקסין. ובאמצע הכותל היה פתח שדרכו נכנס הכהן הגדול לקדש הקדשים.

- רש"י ראה בתלמוד ירושלמי, שטרקסין הוא לשון פנים וחוף², "טרק" פנים, "סין" חוף. [ונקראת פנים וחוף, כי נסתפקו בה אם מקודשת כקדש הקדשים שלפנים ממנה, או כקדש שחוצה לה].

- ותוסי' פירשו, ש"טרק" הוא לשון סגור³, ו"סין" הוא מלשון סיני, שאותה מחיצה סוגרת על הלוחות שנתנו בסיני, שהם נתונות בקדש הקדשים.

ג. במקדש שני.

במקדש שני מאחר שהיה גבוה מאה אמה לא היו יכולים לעשות כותל בעובי אמה בין הקדש לקדש הקדשים כי כותל גבוה כזה בעובי אמה בלבד לא היה מחזיק ורחב מאמה לא היו יכולים לעשות, שנאמר "הכל בכתב מיד ה' עלי השקיל כל מלאכות התבנית" (דה"א י"א כ"ח י"ט). ונחלקו חכמים מה עשו.

לדעת רבי יוסי [במשנתנו, ובברייתא וכן לדעת רבי מאיר בברייתא] – מאחר שלא היו יכולים לעשות כותל, והוצרכו לעשות פרוכת שהיא קלה, עשו **פרוכת אחת בלבד**, שכן כשעושים פרוכת, ומתקיים הכתוב "והבדילה הפרכת לקם בין הקדש וּבין קדש הקדשים", יש לעשות פרוכת אחת, שכן נאמר "והבדילה הפרכת" פרוכת אחת ולא יותר. והיתה הפרוכת **פרופה**, כלומר מקופלת ופתוחה מעט **מצד צפון**, ודרך אותו מקום נכנס כהן גדול לקדש הקדשים.

ולדעת חכמי משנתנו [וכן לדעת רבי יהודה בברייתא] – הכתוב "והבדילה הפרכת", המלמד שתהא פרוכת אחת בלבד, נאמר רק במשכן, אבל במקדש יכולים לעשות יותר מפרוכת אחת, ומאחר שרצו לעשות פרוכת תחת אמה טרקסין, והסתפקו חכמים אם קדושתה כלפנים או כלחוץ, עשו **שתי פרוכות**, וביניהן אותה אמה³. **החיצונה** היה **פרופה**

² וראיה לדבר, "חסידי הראשונים היו מכניסין פירותיהן דרך טרקסמון כדי לחייבם במעשר", למדנו שהטרק לשון כניסת פנים הוא. [רש"י].

³ מלשון טרוקו גלי. [תוסי].

³ תימה, ולעבוד פרוכת אחת שעוביה אמה. ולי נראה, דמשמע להו לרבנן פירוש דקרא "והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש", שמצד חיצון של פרוכת יהא קדש, ומתחילת עוביה ולפנים יהא הכל קדש קדשים, ולהכי לא מצי למיעבד